

I Världens historia reser tittaren genom tid över hela världen till avgörande vändpunkter i mänsklighetens historia, till platser och händelser som format världen vi lever i. Serien skildrar tiden från de första människornas kamp för överlevnad fram till den digitala revolutionen.

Speltid: 50 min.

Från: 13 år

Ämne: Historia

Originaltitel:

Världens Historia -
Industrialisering

Produktion:

© BBC Worldwide, 2012

Svensk version:

© Sveriges Television

Svensk distribution:

© Filmo, 2013

Ansvarig utgivare:

Bertil Sandberg

Filmnr: 7255

*Alla kan göra historia. Endast en stor man kan skriva den.
Oscar Wilde (1854-1900)*

*Av historien lär vi oss att vi inget lär av historien.
Friedrich Hegel (1770-1831)*

7. Industrialisering (del 7 av 8)

Med maskinernas kraft producerar vi mer, reser längre bort och blir rikare än förut. Men med industrialiseringen kommer även de moderna vapnen. Det här programmet skildrar bland annat opiumkriget i Kina, amerikanska inbördeskriget, den industriella revolutionen, Ryssland och livegenskapen, Japans industrialisering, Kung Leopold II och Kongo samt första det världskriget.

Vad är historia?

I sin vidaste definition avhandlar historia all mänsklig verksamhet i det förflutna som vi känner till i det närvarande. Herodotos brukar kallas för "historieskrivningens fader". Under sina många resor samlade han skriftligt och muntligt material till sitt livsverk, *Historia* (på grekiska *Forskningar*). Herodotos *Historia* gavs senast ut på svenska år 2000 (i pocket 2008) av Norstedts.

En av våra mer moderna och kanske – i Sverige – namnkunniga historiker Dick Harrison, skriver på sin historieblogger om ämnet historias betydelse:

1. Historia är en reservoar av mänskliga erfarenheter. Historisk forskning lär oss om människors beteende i andra tider, om vår potential för såväl ondska som godhet.
2. Historia skänker oss fördjupade insikter i världen runt omkring oss. Genom kunskap om historia ser vi betydligt mer av kulturlandskapet än annars.
3. Historia lär oss att ta ansvar. Den visar att det är vi som bestämmer, inte anonyma massor eller kosmiska krafter ... Vi har makt. Vi gör skillnad.
4. Historia är farligt när det missbrukas. Lögner om historia kan nyttjas politiskt, med förfärliga resultat ... Genom att skaffa oss egna kunskaper om det förflutna kan vi motarbeta lögnerna.
5. Kunskap om historia och historisk forskning utvecklar vår känsla för källkritik. Vi lär oss att ifrågasätta politikerns, andra opinions bildares och journalisters påståenden.
6. Historia stärker oss, skänker oss en tydlig identitet i tid och rum. Genom historia inser vi såväl den egna bygdens betydelse som behovet av ständiga kulturmöten. Vi lär oss varför nutiden ser ut som den gör.

(Dick Harrisons text är något förkortad)

FILMO

En del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN • Tel: 08-445 25 59 • Fax: 08-445 25 60
info@filmo.se • www.filmo.se

Lgr 11 om ämnet historia

Skolverket skriver så här i Lgr 11 om målen för historia i Skolverkets *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*, sid 173:

”Människans förståelse av det förflutna är inflätad i hennes föreställningar om samtiden och perspektiv på framtiden. På så sätt påverkar det förflutna både våra liv i dag och våra val inför framtiden. Kvinnor och män har i alla tider skapat historiska berättelser för att tolka verkligheten och påverka sin omgivning. Ett historiskt perspektiv ger oss redskap att förstå och förändra vår egen tid.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden. De ska också få möjlighet att utveckla en kronologisk överblick över hur kvinnor och män genom tiderna har skapat och förändrat samhällen och kulturer.”

Enligt Lgr 11 ska undervisningen i historia för grundskolan behandla bl.a. följande centrala innehåll:

- Forna civilisationer, från förhistorisk tid till cirka 1700
- Industrialisering, samhällsomvandling och idéströmningar, cirka 1700–1900
- Imperialism och världskrig, cirka 1800–1950
- Demokratisering, efterkrigstid och globalisering, cirka 1900 till nutid

Nedanstående utdrag är hämtat från Skolverkets *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*, sid 67:

”I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med historiska begrepp, frågeställningar, förklaringar och olika samband i tid och rum för att utveckla förståelse av historiska samhällsförändringar.”

”Undervisningen i ämnet historia ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om tidsperioder, förändringsprocesser, händelser och personer utifrån olika tolkningar och perspektiv.
2. Förmåga att använda en historisk referensram för att förstå nutiden och för att ge perspektiv på framtiden.”

På Filmo hoppas och tror vi att serien *Världens historia* bidrar till allt detta ovanstående.

Aktiviteter efter visning

Varje film i serien tar upp speciella tidsperioder. Vad tror ni kännetecknade dessa? Vad visste människor då, jämfört med vad vi vet idag? Var bodde de och hur levde de? Och på vilket sätt styrde dessa faktorer deras handlingar? Diskutera i klassen eller i mindre grupper!

Varje film i serien tar upp ett speciellt tema. Efter att ni sett filmen (alternativt ett eller flera avsnitt ur den), diskutera i klassen eller i grupper på vilket sätt temat stämmer in på det ni just sett.

Välj ett exempel från filmen som du tycker verkar speciellt intressant och ta reda på mer! Redovisa på valfritt sätt.

Frågor efter visning

1. Vad hände under opiumkriget i Kina?
2. Varför kallas det amerikanska inbördeskriget för ”världens första moderna krig”?
3. Vad innebar egentligen ”kapplöpningen om Afrika”? Vilka konsekvenser har det fått för dagens Afrika, tror du?

Internetkällor

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Historia> – Wikipedia om historia

<http://varldenshistoria.se/tidslinje> – Världens historias tidslinje

<http://www.so-rummet.se/kategorier/historia> – SO-rummet om historia

<http://www.shmm.se/> – Statens historiska museer

<http://www.historiska.se/> – Historiska museet i Stockholm

<http://www.luhm.lu.se/> – Lunds Universitets historiska museum

<http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/historiska-kartor-och-statistik> – SO-rummet om historiska kartor

<http://www.lantmateriet.se/Kartor-och-geografisk-information/Historiska-kartor/> – historiska kartor för Sverige

https://sv.wikipedia.org/wiki/Sveriges_historia – Sveriges historia

www.ne.se – Nationalencyklopedin

www.google.se – användbar sökmotor

www.dn.se – Dagens Nyheter

<http://factlab.com/?setcountry=Other&setlanguage=Swedish#lo=1> – Dagens Nyheter skolsajt

www.wikipedia.se – bra nätencyklopedi

www.filmo.se – Filmos hemsida

FILMO

En del av Swedish Film AB

Kapitelindelning

På dvd:n kan du välja om du vill visa hela filmen eller ett speciellt avsnitt.
För starttider till respektive kapitel, se nedan.

Nr	Kapitel	Starttid:
1	Inledning. 1839. Opiumkriget i Kina. Hong Kong blir en koloni.	00:07
2	1765. James Watt och utvecklandet av ångmaskinen. George Stephenson och utvecklandet av lokomotivet. Folkvandringar till städerna.	09:48
3	1861. Amerikanska inbördeskriget. Slaveriets upphörande. Abraham Lincoln. Världens första moderna krig.	14:43
4	1856. Ryssland. Livegenskap. Lev Tolstoj. Det agrara samhället.	22:52
5	1877. Japans industrialisering. Samurajernas protest. "Den sista samurajen".	28:22
6	"Kapplöpningen om Afrika". Kongo. Sir Henry Morton Stanley. Kung Leopold II av Belgien.	35:08
7	Det första världskriget. Arthur Zimmerman, "Zimmermanntelegrammet" och störtandet av det ryska tsarväldet. Vladimir Lenin. Avslutning.	42:22
	Sluttid:	50:00

